

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

30 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Nadejda Toma,

Judecători

Iurie Diaconu, Victor Boico,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva sentinței Judecătoriei Ungheni din 05 noiembrie 2021 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2022, declarat de avocata Cristina Negru, în numele inculpatului

Lucin Eduard XXXX,

anterior condamnat prin:

1) sentința Judecătoriei Ungheni din 20.11.2019 în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d), 186 alin. (2) lit. c), d), 186 alin. (2) lit. c), d), 84, 90 Cod penal la 3 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 3 ani.

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 07.08.2020 - 05.11.2021,
instanța de apel: 13.05.2022 - 22.06.2022,
instanța de recurs: 05.09.2022 - 30.11.2022.*

Asupra recursului menționat, Colegiul Penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 05 noiembrie 2021, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Lucin Eduard a fost condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal la 2 ani și 6 luni închisoare, art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal la 2 ani și 6 luni închisoare.

Potrivit art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-

a fost stabilită pedeapsa de 3 ani închisoare.

Conform art. 85 alin. (1) Cod penal, prin adăugirea parțială a pedepsei neexecutate conform sentinței Judecătoriei Ungheni din 20.11.2019, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, de la reținere.

De la inculpat s-a încasat în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 1078 lei.

2. Instanța de fond a constatat că inculpatul Lucin Eduard, la data de 12.02.2020, între orele 17:00-23:00, având scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, intenționat prin forțarea ușii de la intrarea în gospodăria Mariei Vetrici, situată în r-nul XXXX s. XXXX, a pătruns în locuința de unde pe ascuns a sustras, mijloace bănești în valoare de 385 lei și bani în numerar valută străină în sumă de 300 Euro în bancnote a câte 50 euro fiecare, echivalentul sumei de 5768, 34 lei, cauzându-i astfel părții vătămate Vetrici Maria o pagubă materială în proporții considerabilă în suma totală de 6153, 34 lei.

Tot el, în perioada de timp de la 17.02.2020 până la 22.02.2020, având scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, cunoscând cu certitudine că proprietarii sunt plecați peste hotarele R. Moldova, intenționat a pătruns în domiciliul lui Garpaniuc Ruslan, amplasat în r-nul XXXX s. XXXX, de unde pe ascuns a sustras, o șurubelniță electrică de culoare galbenă la prețul de 700 lei, un motoferestrău de model „Viper” de culoare albastră combinat cu culoarea roșie la prețul de 800 lei, un set de chei mecanice la prețul de 500 lei și 6 lame pentru motoferestrău în valoare de 400 lei, cauzându-i astfel părții vătămate Garpaniuc Ruslan o pagubă materială în proporții considerabile în sumă totală de 3100 lei.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut în totalitate faptele incriminate și a solicitat examinarea cauzei în procedura simplificată, prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală, fiind audiat în ședința de judecată, sub jurământ.

Dat fiind că probele administrate confirmă în totalitate vinovăția inculpatului, acțiunile lui urmează a fi încadrate în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) și 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, ca sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 75-77 Cod penal, de scopul pedepsei penale îndreptate spre restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților cât și a altor persoane, că inculpatul anterior a comis mai multe infracțiuni similare pentru care a mai fost condamnat, a recunoscut vina integral și s-a căit de cele comise, la locul de trai se caracterizează negativ, concluzionând posibilă corectarea și reeducarea lui prin aplicarea pedepsei sub formă de închisoare.

3. La 27 aprilie 2022, inculpatul a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie aplicată amnistia conform Legislației R. Moldova.

Apelantul a invocat că a recunoscut vina integral, a restituit prejudiciul material părții vătămate, care l-a iertat și care nu are careva pretenții.

4. Potrivit deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2022, apelul a fost respins, ca depus peste termen.

Instanța de apel a statuat că în conformitate cu art. 401 alin. (1) pct. 2) și art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, inculpatul poate declara apel în termen de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale.

Potrivit datelor din materialele dosarului, sentința a fost pronunțată public la 05 noiembrie 2021.

La pronunțarea sentinței, inculpatul nu a fost prezent, în ședința instanței de apel menționând că a făcut cunoștință cu sentința la data când a fost reținut - 29.11.2021.

Conform ștampilei aplicate de către Curtea de Apel Chișinău, cererea de apel semnată de inculpat a fost depusă și înregistrată la data de 28.04.2022, depășind astfel termenul de 15 zile acordat pentru atacarea sentinței cu apel.

Potrivit art. 234 alin. (1) Cod de procedură penală, dacă persoana respectivă a omis termenul procedural din motive întemeiate, acesta poate fi restabilit, la cererea ei, prin hotărâre a organului de urmărire penală sau a instanței de judecată, în condițiile legii.

Conform art. 403 alin. (1) Cod de procedură penală, apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen dacă instanța de apel constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

În acest sens, repunerea în termen a apelului reprezintă mijlocul procesual prin care titularul dreptului la apel, care nu a putut declara apel din cauze independente de voința lui, este repus în dreptul de care fusese decăzut după expirarea termenului de apel.

Repunerea în termen se operează doar având prezente două condiții cumulative: întârzierea a fost determinată din motive întemeiate: calamitate naturală, accident, boală, ș.a., pe care apreciindu-le instanța de apel va constata dacă situația invocată de apelant constituie în mod efectiv o cauză de împiedicare a declarării apelului; apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale. Aceste condiții privind-l doar pe inculpat și partea civilmente responsabilă.

Reieșind din orientările jurisprudențiale formulate de Curtea Supremă de Justiție, momentul de la care începe să curgă termenul de atac este clar reglementat de lege - el fiind, în mod exclusiv, acela al pronunțării deciziei (sentinței, n.n.) redactate - nu numai pentru că astfel este reglementată cea mai eficientă modalitate de luare la cunoștință a celor hotărâte de instanță, dar și pentru că acest moment este punctul de plecare al unui termen, a cărui depășire duce la decăderea părților din dreptul de a folosi calea de atac.

Deci, potrivit formalismului legii procesual-penale, având caracter de garanție egală pentru toate părțile interesate, în sensul dispozițiilor art. 20 din Constituția Republicii Moldova, ca rațiune, satisfacerea imperativului disciplinării activității procesuale prin stabilirea unor termene peremptorii, se impune obligația îndeplinirii în termen a actelor de procedură, sub sancțiunea decăderii din exercițiul dreptului.

Ca atare, neexecutarea în termen a unui drept procesual, conform sancțiunii menționate, duce la pierderea acestuia. Prin admiterea unui apel tardiv și poziționarea uneia dintre părțile procesului penal pe o treaptă mai avantajoasă decât cealaltă parte, se încalcă vădit principiul egalității armelor, care inter alia prevede că fiecare parte trebuie să beneficieze de o posibilitate rezonabilă de a prezenta cauza sa în condiții care să nu-i plaseze într-o situație net dezavantajoasă în raport cu partea adversă.

În cele din urmă, aplicarea regulilor privind termenele de procedură este susceptibilă de a încălca principiul egalității armelor și a securității raporturilor juridice, în general, în măsura în care fiecare dintre părți nu se vor bucura de aceleași mijloace pentru a prezenta argumentele sale în fața unei instanțe (*a se vedea în acest sens, Varnima Corporation International S.A. contra Greciei, nr.48906/06, §27, 28 mai 2009; Ben Naceur contra Franței, nr.63879/00, §32, 3 octombrie 2006; Wynen contra Belgiei, nr.32576/96, §32 CEDO 2002-VIII*).

Astfel, instanța de apel nu se va expune asupra argumentelor inculpatului, odată ce apelul este depus peste termen.

Din considerentele menționate, apelul urmează a fi respins, ca fiind depus peste termen, cu menținerea sentinței atacate.

5. Avocata Cristina Negru declară recurs ordinar, solicitând casarea deciziei menționate și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie aplicată în privința inculpatului Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021.

Recurenta a invocat că: „...s-a constatat că nici inculpat nici avocatul lui nu a fost la pronunțarea sentinței, demonstrează neprezenta lipsa semnăturilor lor.

Considerăm că condamnat nu a putut să știe dacă avocatul lui a atacat sentința sau - nu.

Din aceste considerente menționăm că este rezonabil de a repune în termen cerere a inculpatului și să fie examinată pe fond solicitările ultimului”.

În drept, recursul este întemeiat pe **art. 444-449 C.P.P.R.M.**

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul Penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, dar doar în temeiurile prevăzute de lege. Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

Însă, în recursul ordinar de pe rol, fondat pe **art. 444-449 C.P.P.R.M.**, în pofida prevederilor enunțate, nu este indicat niciun temei din cele nominalizate în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, fiind omisă totalmente specificarea unor concrete

erori de drept și argumentarea ilegalității deciziei contestate în acest sens (pct. 5. din decizie).

Mai mult, **art. 444-449** Cod de procedură penală, invocate de recurentă, sunt incidente doar recursului împotriva hotărârilor judecătorești pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul. Deci, nu sunt aplicabile speței în cauză, în cadrul căreia o asemenea cale de atac a fost deja realizată (pct. 3.-5. din decizie).

Circumstanțele enunțate denotă că recursul nominalizat nu întrunește condițiile de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al apărării cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica, și să se expună, apoi, asupra unor temeuri neargumentate legal de recurent.

Ori, potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește cerințele de conținut.

Prin urmare, odată ce nu îndeplinește cerințele legale de conținut, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 1) alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocata Cristina Negru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2022, în privința inculpatului Lucin Eduard XXX, pe motiv că nu îndeplinește cerințele legale de conținut.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 20 ianuarie 2023.

Președinte

Nadejda Toma

Judecători

Iurie Diaconu

Victor Boico

